

Senioři v krajích v roce 2021

Zhodnocení kampaně děti malují seniorům k Vánocům a aktivit projektu v roce 2020. Co vás a projekt Senioři v krajích čeká v roce 2021?

#seniořivkrajích

**Děti
malovaly
seniorům**

tentokrát
k Vánocům

Milí čtenáři,

srdečně vás zdravíme v roce 2021 a těšíme se na další spolupráci a společné aktivity! Přejeme vám všem hlavně pevné zdraví, ať se již co nejdříve můžeme setkávat zase osobně. Do té doby vám však chceme alespoň touto cestou představit, co pro vás v tomto roce chystáme. Lednové vydání našeho zpravodaje je zaměřeno na přelom roku a představení plánů do roku 2021.

Nejprve si přesto dovolíme připomenout ještě čas vánoční, ve kterém jsme vyhlásili druhou vlnu kampaně **Děti malují seniorům, tentokrát k Vánocům**. Podíváme se podrobně do krajů, jak v nich kampaň probíhala a dělala radost nejen seniorům, ale všem zúčastněným. Nahlédneme ale také pod pokličku regionů na aktuální aktivity a na jejich plány pro letošní rok.

Rádi bychom vám představili analytické výstupy naší práce, které najdete na našich **nových webových stránkách** www.seniorivkrajich.mpsv.cz spolu s mnoha dalšími dokumenty, fotografiemi, pozvánkami a aktualitami. Připravili jsme také vzdělávací videospoty, které nám můžete volně pomoci sdílet z našeho **nového youtube kanálu** https://www.youtube.com/channel/UCJtArtCw_4lpncFwtPX0HFQ.

Připravujeme také **nová témata**: Paliativní péče a duchovní podpora seniorů, Podpora neformálních pečujících, Zdravé stárnutí a výživa v seniorském věku a v neposlední řadě bychom se chtěli zaměřit na spolupráci s obcemi (přínejmenším ORP) a jejich metodickou podporu při plánování seniorské politiky na úrovni obce.

Tak jen zbývá vykročit tou pravou nohou. PF 2021!

Realizační tým projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň

autor malíř Lubomír Dostál

Ohlédnutí za rokem 2020 – Děti malovaly seniorům, tentokrát k Vánocům

Díky předchozí, podzimní výzvě Děti malují seniorům k svátku, do níž se zapojily desítky tisíc dětí a studentů po celé České republice, se projekt Politika stárnutí na krajskou úroveň rozhodl s iniciativou pokračovat v krajích i před Vánoci. Navzdory ještě přísnějším koronavirovým opatřením a zhoršující se epidemiologické situaci v zemi sklidila znovu úspěch. Akce „Děti malují seniorům, tentokrát k Vánocům“ měla za cíl podpořit a opět potěšit osamělé seniory doma i v pečovatelských službách.

„Babičky na děti mávaly z oken a děti volaly na seniory do oken, přály jim krásné Vánoce a hodně dárečků. Dárečky s přáníčky jsme předali seniorům v Pečovatelské službě Chotěboř. Bylo vše velice dojemné, doufáme, že se bude babičkám a dědečkům vše líbit a alespoň trošičku vykouzlit úsměv na jejich tváři,“ popisovala dojemné chvíle Niklová Eva z Mateřské školy Chotěboř Březová.

Podobné reakce zaznamenali napříč republikou krajsí koordinátoři projektu Senioři v krajích a nositelé myšlenky této podpory, o které se můžete dočíst v následujících Střípcích z krajů.

Zapojte se také

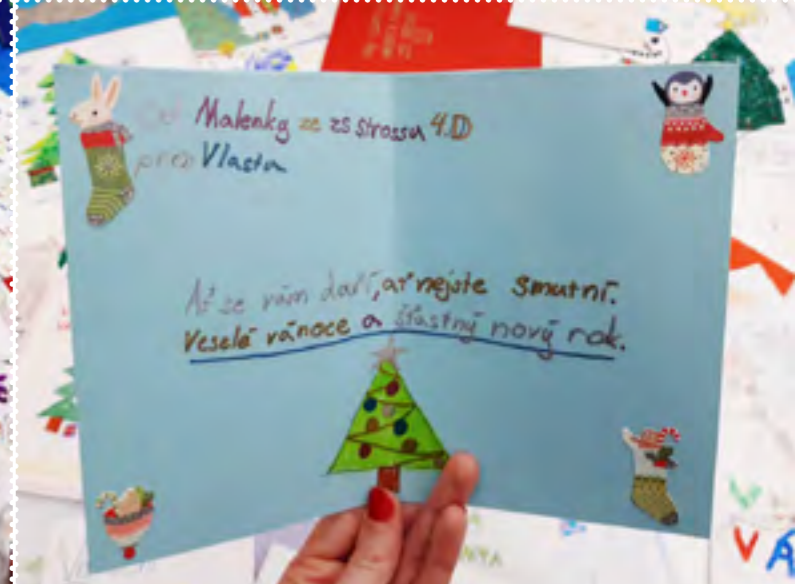
Z všeobecného nadšení přichází již výzvy, jak s aktivitami dětí pro seniory pokračovat. Nabízí se vyhlášení dalších a dalších kampaní **Děti malují seniorům k Velikonocům**, na 1. máj, z prázdnin atd. Cílem našeho snažení však bylo nejen potěšit babičky a dědečky v této nelehké době, ale také prošlapat cestičku dětem za seniory a především i dotčným institucím (školky, školy, skupiny, domovy, kluby apod.), aby společné aktivity a vzájemný kontakt mohly přetavit do trvalé spolupráce.

Vánoční akce nám ukázala, že mnozí ředitelé, učitelé a sociální pracovníci již tolik žádoucí kontakty navázali. Přidejte se k nim i vy, oslovte partnery ve svém okolí a zkuste vymyslet další etapy „kampaně“ **Děti seniorům a senioři dětem**. Pokud byste si přeci jen nevěděli rady, můžete oslovit pro pomoc krajského koordinátora našeho projektu ve vašem kraji, kontakty jsou uvedeny na poslední straně našeho zpravodaje.

Budeme rádi, když nám dál budete zasílat zprávy a fotografie o vašich nových aktivitách!

**Děti
malovaly
seniorům**
.....
tentokrát
k Vánocům

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

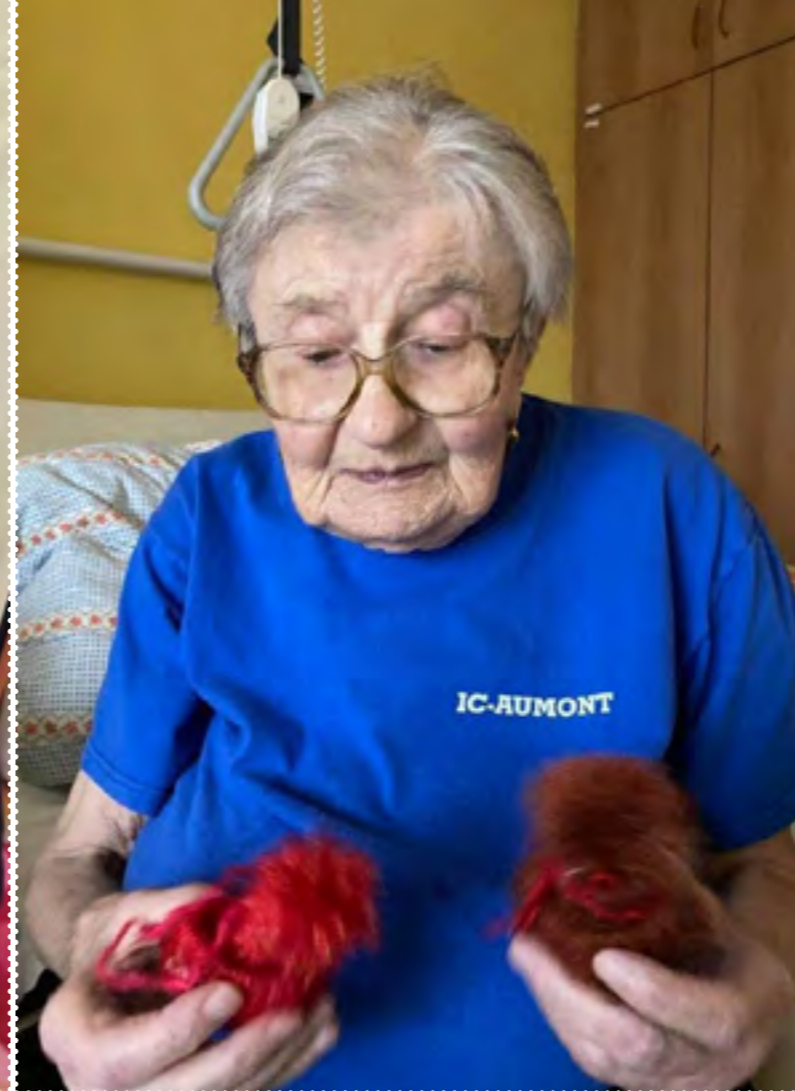
MP SV
MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

#seniořivkrajích

p.f. 2021

Radost o Vánocích a cestu k dobrému cíli
i po klikatých cestách života Vám přeje
a na další spolupráci se těší
tým projektu

Stárnutí na krajích

*Vochomůrky
Přeji krásné
Vánoce
všem!*

há další. Nejen že se malovala krásná přáníčka, ale vyráběly i hezké dárky. Bohužel, jejich předání mohli realizovat pouze lidé, kteří seniory zdravotně neohrozili. Mateřské i základní školy, dětské pěvecké či folklórní soubory, děti z různých kroužků (nerada bych na někoho zapoměla) chodívají především před Vánoci navštěvovat seniory ať do domovů a klubů, nebo na setkání seniorů se samosprávou obce a svým vystoupením jim zpestří tento čas. Letošní Vánoce byly v tomto směru naprosto odlišné. Osobní setkání nahradila předaná přání a vyrobené dárky. Ze zaslaných fotografií (z 27 škol) je znát, že přáníčka udělala hned dvojitou radost, poprvé tvůrcům a podruhé obdarovaným.

Na konci roku má člověk tendenci bilancovat, co se za uplynulé období povedlo, co mu udělalo radost a co by naopak udělal úplně jinak, kdyby mu byla znovu dána možnost. Před rokem jsem si dělala velké plány, jak se během roku uskutečnit v rámci našeho projektu setkání se zástupci samospráv jednotlivých obcí ve všech patnácti ORP v Kraji Vysočina k tématu **Rodinná a seniorská politika v obcích**. Bohužel pandemie koronaviru covid-19 nám naše plány překazila. Nevzdáváme se. Věřím, že se nám to podaří v letošním roce.

Čas společnému setkávání nebyl nakloněn, přesto úkoly běžely dál. Mně osobně udělalo velkou radost rozjezd pilotního projektu Kraje Vysočina Tvorba systému sociálně zdravotního pomezí v Kraji Vysočina, který si dělá ambice na systémové řešení užší spolupráce kraje, obcí s rozšířenou působností (ORP), poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb. Chtěl by zavést centrální registr poskytovatelů služeb. Díky fungování krajského koordinátora pomoci ve všech 15 ORP kraje a v pěti všeobecných nemocnicích by mělo dojít ke zlepšení pomoci klientům i neformálním pečovatelným. Problematika je velmi široká a složitá. Více se dočtěte na stránkách Kraje Vysočina **ZDE**. Vzárustající trend stárnutí populace v celé ČR a EU přináší celou řadu problémů, na které nejsou struktury sociální a zdravotní péče v ČR dostatečně připraveny.

RNDr. Marie Kružiková, koordinátorka pro Kraj Vysočina

Královéhradecký kraj chystá 1. mezigenerační konferenci

Loňský rok jsme i v kraji uzavřeli vánoční výzvou **Děti malují seniorům**. I na východě Čech se vyvedla nad očekávání skvěle. O radosti obdarovaných svědčí i mnoho nám zaslaných zpráv na oplátku ze sociálních služeb, jako například z Domova U Biřičky či ze Dvora Králové nad Labem (např. **ZDE**). V kraji se opět zapojily desítky dětských kolektivů (z Trutnova, Jaroměře, Opočna, Dvora Králové nad Labem, Dobrušky, Vrchlabí, Rychnova Nad Kněžnou, Bílé Třemešné i z Hradce Králové např. MŠ Albertova, Slavíčková, Lužická a DS Cihlička) a společnými silami udělaly radost stovkám seniorů. Ačkoli se předávání muselo odehrát bezkontaktně, děti si našly cestičku, jak své pozdravy babičkám a dědečkům poslat, třeba jako děti z MŠ Val v Dobrušce na videu **ZDE**. Učitelky tentokrát pustily uzdu fantazii a k přáníčkům vytvořily s dětmi spoustu krásných dárečků, ozdob a vánočních perníčků, andělíčků atd. Co je však ze všeho nejlepší, našly si cestu k pobytovému i terénním sociálním službám ve svém okolí a všichni již předávali přáníčka na základě svých navázaných kontaktů, které se do budoucna, až to epidemiologická situace dovolí, budou moci přetavit ve vzájemné aktivity dětí a seniorů.

Projekt Politiky stárnutí v Královéhradeckém kraji na svých aktivitách dobře spolupracuje s krajským úřadem. Měli jsme možnost se podílet na vytvoření Koncepce rodinné politiky Královéhradeckého kraje na období 2020 - 2022. V rámci naplňování předsevzatých cílů chystáme s úřadem a dalšími partnery v roce 2021 v Hradci Králové **1. mezigenerační konferenci** o budování vztahů v rodinách napříč všemi třemi generacemi. Konference bude zaměřena pro laickou i odbornou veřejnost. Na konferenci budou mimo jiné představeny i metody dlouhodobé spolupráce mezi školkami a zařízeními pro seniory v návaznosti na kampaň Děti malují seniorům. Přinese diskuzi o tématech navazování mezigeneračních vztahů, problematiky vztahů v rodině a v neposlední řadě i trendu tzv. sendvičové gene-

race. Roli hlavního hosta již přijal Dr. Jeroným Klimeš a další. Tak snad nám to už epidemiologická situace dovolí a brzy se budeme moci setkat!

Mgr. Jana Fröhlichová, koordinátorka pro Královéhradecký kraj

Napište si svůj životní příběh, vyzývá seniory Liberecký kraj

Unikátní projekt Senioři 2020 – Životní příběh vznikl na severu Čech. Myšlenkou je, že každý senior si může vytvořit vlastní knihu vzpomínek, která však má být i pomocníkem pro naprosto individuální péči o něj samého. Celá idea vyplynula z kulatých stolů v roce 2019, na nichž byl prezentován systém biografické péče o seniory. Tedy péče, při níž se využívají informace, vzpomínky a zážitky seniora. Získané informace následně mění postoj pečujícího ke klientovi. Znalost biografie seniora usnadňuje pečujícím pochopit jednání klienta a zachovat jeho celoživotní rituály. Pozitivní ohlasy na kulaté stoly vedly k rozhodnutí přenést projekt i do virtuálního prostředí, a to tvorbou pamětní knihy **Životní příběh** – odkaz na pomocný sešit ke stažení **ZDE**.

Psaní knihy může seniorům vyplnit čas, kdy nemohou být se svými blízkými. V seniorském věku má navíc člověk zkušenosti na rozdávání a může se ohlédnout, bilancovat, a tak se nad svým životem, **třeba i s trochou nadhledu a humoru**, zamyslet. Díky psaní se senioři přenesou do dob, kdy boty byly vzácností, počítače jsme neznali, a pokud jsme si chtěli s někým popovídat, museli jsme za ním zajít. Vybaví se jim vzpomínky na důležité události i osoby jejich života. Dalším **úkolem** této knihy je, že se má stát pomocníkem pro individuální péči a přístup ke konkrétnímu seniorovi jako člověku. Nikdo z nás neví, kdy bude potřebovat pomoc dobrovolníků, pečovatelnů či sociálních pracovníků, ať již z důvodu nečekaného zranění, nemoci či zákazu vycházení. Ne vždy se o seniora mohou postarat jeho blízcí. Pokud se pak senioři v takové situaci ocitnou, docení tuto knihu oni sami i tým pečujících. Pomocník si přečte konkrétní příběh a zjistí, jaký senior je, co má rád, co je pro něj důležité, jací lidé sehráli v jeho životě důležitou roli, a bude

se mu se seniorem daleko lépe komunikovat. Najednou přestane být anonymním člověkem a snáze si spolu vytvoří pouto, což je právě pro seniory velmi důležité. Zkrátka ani v nelehké situaci nebudou mít pocit, že jsou sami.

Projekt Senioři 2020 - Životní příběh vznikl ve spolupráci s Libereckým krajem, Radou seniorů ČR a Evou Procházkovou, která je špičkou tohoto způsobu práce se seniory a vydala na toto téma i několik knih. **S psaním životního příběhu zájemcům pomůže** Eva Procházková také **v sérii videí**, kterou najdete **ZDE**. Videá s titulky zájemce povedou krok za krokem tvorbou Životního příběhu.

Mgr. Pavla Řečtáčková, koordinátorka pro Liberecký kraj

V Moravskoslezském kraji malovaly i děti se zdravotním postižením

Do výzvy **Děti malují seniorům**, tentokrát k Vánocům se v Moravskoslezském kraji zapojily nové skupinky dětí, které se sice ozvaly až na poslední chvíli, ale bylo to velmi cenné, protože děti, které přidaly ruku k dílu, jsou **děti se zdravotním postižením**. Jedná se o Denní stacionář Paprsek a Dětskou skupinu Pampeliška. Obě jsou z Centra sociální pomoci z Třince, příspěvkové organizace města. Celkem od nich putovalo 100 přání do Domova pro seniory Důstojnost v Nýdku a do Domova Sosna v Třinci.

Již na úspěšném zářijovém předávání přáníček se dohodly ostravské MŠ Lechowiczova a MŠ Křížíkova, že budou vyrábět vánoční přání pro seniory do Domova pro seniory Iris. To také splnily a už začátkem prosince předaly do tohoto domova všech 100 přání. Děti z DS TV NOE vyráběly jedno velké přání, které je provázelo po celý adventní čas. Nakonec z tohoto přáníčka vznikl betlém, který děti předaly do charitního Domova pokojného stáří sv. Václava, s nímž navázaly spolupráci už dříve. Avšak díky našim projektovým aktivitám – Děti malují seniorům k svátku a k Vánocům – se jejich spolupráce prohloubila a stala trvalou. Také DS Sovička Diakonie ČCE v Rýmařově se opět zapojila do malování přáníček. Vyráběla přání pro Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici a pro DPS

Rýmařov. Celkem vyrobila 50 přání, která kvůli pandemické situaci nemohla předat přímo seniorům, ale pouze prostřednictvím svých zástupců.

Celkem bylo vyrobeno a předáno přes 250 přáníček a jeden velký betlém. Iniciativa nejen potěšila seniory, ale udělala radost dětem, které se na ní podílely, protože kdo dává, ten často dostává mnohem víc. Děkujeme všem dětem a jejich vedoucím za malování a organizování této aktivity. Za jejich námahu, aby potěšily své starší spoluobčany a udělaly jim radost nejen o Vánocích.

Ing. Pavla Kasášová, koordinátorka pro Moravskoslezský kraj

První online kulatý stůl projektu se konal v Olomouckém kraji

Bohužel není možné se scházet a vzdělávat osobně, tak jsme využili nabídku olomoucké společnosti ALTAIR GROUP a z jejich prostor jsme zajistili on-line přenos našeho kulatého stolu na téma Výuka péče o seniory na základě životního příběhu I. Koncepte biografické péče výrazně zlepšuje kvalitu života seniora v rámci ústavní i domácí péče, ulehčuje práci pečovateltům, posiluje vztah mezi pečujícími a klientem předchází tak syndromu vyhoření.

Eva Procházková z Erwin Böhm Institut je přední česká odbornice na toto téma a zasedá se, aby tato koncepce byla součástí výuky na odborných školách. S příklady z praxe vystoupila ředitelka Domova pro seniory Tovačov p.o. Lenka Olivová a ze Sociálních služeb města Olomouc p.o. Karla Bočková a Veronika

Hojgrová. V průběhu online přenosu vystoupil i první náměstek hejtmána Olomouckého kraje Ivo Slavotínek, který situaci seniorů v sociálních zařízeních zná velmi dobře ze svého minulého zaměstnání. Na akci se přihlásilo téměř 200 odborníků z celé republiky a Slovenska. Věříme, že příště se již setkáme osobně.

Maltézká pomoc v Olomouckém kraji

Také vzdělávací projekt **Moderní senior** pro osoby z Olomouckého kraje reaguje na aktuální situaci a přechází do online podoby. Od 14. ledna nabízí po dobu pěti čtvrtečních večerů vždy od 18 hodin online výukové lekce. První lekce byla na téma: Jak si obstarat potraviny, či již hotové pokrmy, aniž byste opustili domov.

V Plzeňském kraji se seniory vzdělávají online!

Přelom roku se v kraji nesl ve znamení výzvy **Děti malují seniorům**, tentokrát k Vánocům. Školky zapojené do první výzvy se chopily iniciativy a většinou samy nakontaktovaly domovy pro seniory a předaly přáníčka. Následně zaslaly krátké zhodnocení s přehlednými, velmi dojemnými fotografiemi. Kromě toho se zapojily i další školky. Novou aktivitou bylo roznašení přáníček dětmi nejstarším spoluobčanům v místě jejich bydliště. **Malí pošťáci** takto fungovali například v Příhovicích, ve Vochově či v Božkově, a k přáníčku přidávali i koledu. Samozřejmě se do aktivity zapojila i koordinátorka, která fyzicky posbírala přes 500 přáníček od plzeňských školek, jež pak předala do

domovů: Domov péče pro seniory Longevita, Ústav péče o seniory Třemošná, z.ú., DPS Barbora ve Zbůchu, DPS Senior residence Terasy a Baculus Vejprnice. V Longevitě si převzali také bonus ve formě flashdisku s nahrávkou od dětí z 91. MŠ.

U3V v Plzni jede i v době COVIDu

Seniory online výuka nezaskočila, naopak díky studiu na dálku objevili a začali používat moderní technologie. Přednášky na Univerzitě třetího věku Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) se konají online přes Google Meet a zájem o ně je velký. Posluchači mohou vybírat z pestré nabídky témat od historie, astronomie, ekonomie až po moderní technologie, a to nejen v Plzni, ale i v mnoha dalších městech Plzeňského a Karlovarského kraje. Mimo jiné se připravují i rozšiřující přednášky, například Informace, dezinformace a průmysl fake news v době Covidové. Přemysl Rosůlek z katedry politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické ZČU v něm posluchače seznamuje se systémem zpravodajství a dezinformací v soudobé globální a postmoderní éře. Veškeré informace o studiu najdete na webových stránkách www.u3v.zcu.cz.

Univerzita třetího věku také učí, jak cvičit doma. Nápad natočit cvičební a motivační videa vznikl během jarní koronavirové pandemie. Posluchači U3V tehdy museli stejně jako lektori zůstat doma, vzdělávali se online, ale chyběl jim pohyb. V srpnu začala univerzita na YouTube zveřejňovat videa, díky nimž mohou seniory zlepšovat svoji fyzickou kondici.

Studenti Univerzity třetího věku, Akademie třetího věku a Klubu aktivního stáří Lékařské fakulty UK v Plzni v mají v ceně kurzovního knihu rozhovorů „Rozmluvy ze Šafránku. S úsměvem o životě, stárnutí a stáří“, která je věnována vzpomínce na slavného plzeňského rodáka prof. PhDr. Jaroslava Šafránka, emeritního děkana Lékařské fakulty v Plzni, po němž je pojmenován Šafránkův pavilon lékařské fakulty. Čtenáři v knize naleznou rozhovory se známými plzeňskými lékaři a významnými českými osobnostmi medicíny, kteří nechávají diskutující čtenáře naprosto upřímně nahlédnout do svého pracovního a osobního života, a také se jim snaží pomoci nalézt odpovědi na otázku, jak se vyrovnat s vlastním stářím.

Mgr. Irena Kadlčíková, koordinátorka pro Plzeňský kraj

Zaměstnanci pražského magistrátu věnovali dárky ženám bez domova

Homelike, o.p.s. (Jako doma) je nezisková organizace, která se věnuje ženskému bezdomovectví. Zaměřuje se na podporu žen bez domova a v sociální tísní či v krizových situacích. Komunitní centrum Jako doma se letos zapojilo do takzvaných zimních humanitárních opatření, které hlavní město každoročně pořádá. Cílem je především pomoci lidem bez domova a umožnit jim tak přežít zimní měsíce v bezpečí.

Návštěva Mikuláše a s tím spojené dárky již patří k pravidlům předvánočního času. Každého člověka v nemocnici potěší tato návštěva a zejména potěší především ty nejmenší. Aktivity tohoto druhu, vzhledem k mimořádným opatřením byly velice omezené, proto se hlavní město rozhodlo k obdarování dětí či seniorů jiným způsobem. Praha ve spolupráci s městskými organizacemi a partnery připravila pro pacienty dvanácti různých nemocnic dárky, které rozvezla do těchto zařízení. Součástí balíčků byly pastelky, omalovánky, stolní hry, kvízy, hlavolamy, skládky, leporela, časopisy, knížky a další zábavné i naučné dárky. Pro seniory putovaly do nemocnic hlavně časopisy, křížovky a knihy, které jim pomohou zpříjemnit dobu, kterou tráví v nemocničním prostředí.

Senioři z Prahy dostali taktéž předčasný vánoční dárek. Děti ze základních škol jim prostřednictvím radnice městské části poslaly vlastnoručně vyráběná přáníčka s osobním věnováním. Přání putovala k členům sedmičkového klubu seniorů, obyvatelům domů s pečovatelskou službou a další klientům Pečovatelského centra Praha 7.

Stovky žáků ze všech základních škol z Prahy 7 se zapojily do výzvy a vyrobily přáníčka s osobním věnováním pro 1 328 seniorů. Mezi 1 328 adresátů dětských přání bylo téměř 1 000 členů Klubu seniorů Prahy 7, dále pak obyvatelé domů s pečovatelskou službou a sociálně odlehčovacího centra či další klienti Pečovatelského centra Praha 7, kterým přání předávali jejich pečovatelé.

Více informací naleznete **ZDE: Portál hlavního města Prahy (praha.eu)**

Mgr. Andrej Dan Bárdoš, Ph.D., koordinátor pro hl. město Prahu

Ve Středočeském kraji opět rozdali tisíce přání

Do vánoční výzvy **Děti malují seniorům**, tentokrát k Vánocům se ve středu Čech opět zapojilo velké množství mateřských škol a dětských skupin. Díky našemu propojení školek s domovy pro seniory v rámci tvoření podzimních přáníček se už navzájem znají, a proto děti tentokrát tvořily pro konkrétní domovy. Velmi často ke svým obrázkům připojily i drobné dárečky nebo vánoční výzdobu. Bohužel, i tentokrát většina předání musela proběhnout bez účasti dětí. V některých domovech **zase senioři na oplátku vyrobili drobné dárečky pro děti**. Vánočního malování pro seniory se zúčastnilo téměř 150 mateřských školek a dětských skupin v kraji, předáno bylo více než 7 000 přáníček, obrázků nebo dárků. Velmi si spolupráce s mateřskými školami, dětskými skupinami i domovy pro seniory vážím a děkuji za jejich zapojení se do našich aktivit.

Bc. Martina Doupovcová, koordinátorka pro Středočeský kraj

Děti malovaly seniorům k Vánocům i v Ústeckém kraji

Iniciativa **Děti malují seniorům**, tentokrát k Vánocům se v Ústeckém kraji setkala opět s velkým ohlasem, a to jak ze strany zařízení péče o děti, tak organizací pečujících o seniory.

S ohledem na blížící se termín svátků při samotném zahájení oslovení subjektů k zapojení se krajská koordinátorka rozhodla oslovit hlavně dětské skupiny fungující na území Ústeckého kraje a zprostředkovala jejich propojení s cílovou skupinou seniorů.

I přes toto zúžení spektra oslovených byla odezva opravdu veliká a hlavně plná emocí a snahy předat pocit štěstí a sounáležitosti. Do iniciativy se zapojilo hned několik dětských skupin z Teplicka, Litoměřicka či Mostecka. Některé z nich se již zapojily v rámci Děti malují seniorům k svátku a díky daným akcím tak získaly dlouhodobého partnera k podobným aktivitám a mezigenerační spolupráci.

Ing. Lenka Tomanová, koordinátorka pro Ústecký kraj

Zlínský kraj má novou koordinátorku

Od ledna 2021 se do týmu projektu Senioři v krajích připojuje nová kolegyně Eliška Pífková na místo Mgr. Zuzany Gaškové, které tímto ještě jednou jménem celého týmu děkujeme za skvělou spolupráci a přejeme vše nejlepší při plnění její nové životní úlohy maminky. Nové kontakty na Elišku Pífkovou naleznete v tabulce kontaktů na konci tohoto zpravodaje.

Bc. Jiřina Rábíková Džamková, národní koordinátorka projektu

Analytické výstupy projektu

V rámci projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň MPSV ČR vznikají různé analýzy a studie. V minulém roce se nám podařilo úspěšně získat další analytické výstupy: **Zmapování segmentu služeb pro domácnosti seniorů; Podklady pro návrh systémového opatření v oblasti zdravého stárnutí; Realizace Kvantitativního výzkumu – životní postoje a preference seniorů.**

Politika stárnutí by měla být transparentní s přesahem do dalších oblastí. V rámci sociálně – zdravotního pomezí jsme se věnovali oblastem týkajících se zdravého stárnutí, bezbariérového bydlení a potřebám využití služeb v rámci živnostenského oprávnění. Dalším velmi důležitým zpracovaným tématem bylo téma týkající se seniorských preferencí a postojů v rámci trávení aktivního volného času. Momentálně finalizujeme zpracování analýzy k tématu: Systémové řešení věkové diskriminace a násilí na seniorech.

Mimo jiné se také věnujeme vlastnímu hodnocení naší práce, proto v minulém roce proběhla evaluace projektu, která hodnotila v několika bodech úspěšnost a efektivitu našeho snažení. Naším cílem je, aby byl projekt efektivní a přinášel podporu nejen na krajské a regionální úrovni v rámci podpory sociální oblasti, ale především hmatatelné dopady pro praktický život seniorů v našich krajích.

Všechny z vás, které naše výstupy analýz a studií zajímají, mají možnost nastudovat si informace na našich webových stránkách: <https://seniorivkrajich.mpsv.cz/soubory-ke-stazeni/>. Nebo se můžete připojit na náš online kulatý stůl, který pro vás chystáme **11. února 2021**.

Mgr. Bohumila Gudzenko, DiS., garant analýz a studií

Projekt Implementace politiky
stárnutí na krajskou úroveň

vás zve na

**On-line
KULATÝ STŮL**

**11. 2.
2021
od 9 hodin**

STUDIE A ANALÝZY:

#seniořivkrajích

- Podklady pro návrh systémového opatření v oblasti zdravého stárnutí
- Zmapování segmentu služeb pro domácnosti seniorů
- Realizace Kvantitativního výzkumu – životní postoje a preference seniorů
- Evaluace projektu Implementace politiky stárnutí na krajích

8:30 – 9:00

Registrace a přihlášení

9:00 – 9:05

Zahájení moderátorem

9:05 – 9:45

Podklady pro návrh systémového opatření v oblasti zdravého stárnutí | Realizátor: INESAN s.r.o.

Více zdrojová analýza mapující podporu prevence v oblasti zdravého životního stylu a zdravého stárnutí. Studie mapuje systémy tří evropských zemí - Švédska, Německa a Rakouska s popisem příkladů dobrých praxí. V českém prostředí byl realizován kvantitativní výzkum s cílem identifikovat bariéry zdravého životního stylu seniorů. Nedílnou součástí jsou zahraniční příklady dobré praxe v rámci adaptability bydlení podle „Konceptu celoživotního domova“.

9:45 – 10:25

Zmapování segmentu služeb pro domácnosti seniorů

Realizátor: MOORE Czech Republic s.r.o.

Více zdrojová analýza mapuje cenově i místně dostupné služby pro domácnosti seniorů dle živnostenského oprávnění. V rámci ní došlo k rozboru nabídky a poptávky v této oblasti. Opomenuto nebylo například ani zmapování právního rámce ČR z hlediska možného zavedení státem podporovaných služeb v této oblasti. Zmapována byla i oblast belgického a francouzského modelu státem podporovaných služeb pro domácnosti seniorů, ze kterých může ČR čerpat.

10:25 – 11:05

Realizace Kvantitativního výzkumu – životní postoje a preference seniorů | Realizátor: MindBridge Consulting a.s.

Výzkum veřejného mínění v rámci dotazníkového šetření, které bylo provedeno v populaci seniorů ČR starších 55 let. Byly zmapovány různé oblasti kvality života a životních podmínek seniorů v krajích ČR. Zjišťovaly se informace a poznatky v oblasti kvality bydlení, vnímání dostupnosti sociálních a zdravotních služeb, způsobu trávení volného času a bariér. Zjištěné informace se budou využívat v jednotlivých krajích pro formulaci konkrétních politik.

11:05 – 11:45

Evaluace projektu Implementace politiky stárnutí na krajích

Realizátor: SocioFactor s.r.o.

Stěžejními body Evaluace bylo zhodnocení přínosnosti spolupráce mezi krajskými koordinátory projektu MPSV a zástupci krajských úřadů. Zásadním bodem bylo zhodnocení přínosnosti pozice krajského koordinátora v oblasti přípravy na stárnutí na krajské úrovni. Nezbytnou součástí je kvalitativní obsahová analýza a následná komparace jednotlivých Akčních plánů a Strategických dokumentů pro podporu pozitivního stárnutí. Tyto dokumenty měly navazovat na Strategii přípravy na stárnutí společnosti 2019-2025. Proběhlo zhodnocení přínosnosti informačního portálu, tedy webových a facebookových stránek pro seniory.

11:45 – 11:50

Shrnutí a závěr on-line přenosu

- Registrace probíhá do čtvrtka 04.02.2021
- Odkaz na on-line vysílání vám bude zaslán po registraci minimálně dva dny před konáním
- Registraci a dotazy zasílejte na e-mail: jirina.rabikova@mpsv.cz

<https://seniořivkrajich.mpsv.cz> | www.facebook.com/seniořivkrajich | www.youtube.com/channel/UCJtArtCw_4lpncFwtPX0HFQ

Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
CZ.03.2.63/0.0/0.0./15_017/0006207

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MP
SV
MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

#seniořivkrajích

Co dalšího pro vás chystáme v roce 2021?

Plánování seniorské politiky na místní úrovni

Obce tvoří nedílnou součást seniorské politiky v systému veřejné správy. Jejich úkolem je realizovat konkrétní kroky v přímém kontaktu se seniory, a to na základě mapování jejich potřeb při zohlednění legislativního rámce a rozpočtu příslušné obce a dalších místních specifik daných přírodními, sociálními a ekonomickými aspekty. Toto odlišuje jejich úlohu v plánování seniorské politiky od krajských úřadů a ústředních orgánů státní správy, protože obce jsou svou působností občanům nejbližší a nejlépe znají jejich potřeby. V rámci našeho projektu budeme v období měsíců únor až duben realizovat sérii kulatých stolů v jednotlivých krajích České republiky, na kterých seznámíme zástupce municipalit s možnostmi plánování seniorské politiky, které zahrnuje postupy a konkrétní kroky v rámci tvorby strategického plánování.

TERMÍNY KULATÝCH STOLŮ:

- 25.2.** – Nouzový plán péče – přednášející, Olga Starostová, Diakonie ČCE, projekt Pečuj doma
- 4.3.** – Paliativní péče a duchovní podpora
- 11.3.** – Proč je důležité plánovat na ORP a obcích

Paliativní péče a duchovní podpora seniorů

Ve spolupráci s odborníky v oboru paliativní a duchovní péče budeme realizovat kulaté stoly zaměřené na zvýšení kvality péče pacientů trpících nevyléčitelnou chorobou. Paliativní péče představuje aktivní celkovou péči o pacienta, u kterého je zásadně důležité mírnění bolesti a dalších příznaků a sociálních, psychologických a duchovních problémů. Právě duchovní podpora je v této situaci velice důležitá, proto jsme se rozhodli tato témata propojit. Duchovní péči vykonávají kaplani i laici, kteří byli profesionálně připraveni v oblasti poskytování tohoto druhu péče. Poskytují pomoc trpícím, ale i těm, kdo se o ně starají v existenciálních, spirituálních a náboženských potřebách. Každý člověk má duchovní potřeby, ale nemusí mít nutně vztah k žádnému náboženství. Touží po uzavření svého života, po klidném spočinutí a bezpečí. Cílem duchovní služby je zmírnit utrpení spojené s nemocí a smrtí. Připomíná také uzdravující, pomáhající a usmiřující sílu náboženské víry. Respektuje ale duchovní potřeby lidí různých náboženství. I paliativní péče o pacienta, rodinu i komunitu je ve svém přístupu zahrnuje. V jistém smyslu nabízí paliativní péče nejzákladnější koncepci péče – péči zaměřenou na naplnění pacientových potřeb, a to bez ohledu na místo, kde pacient pobývá, ať doma, nebo v nemocnici. Paliativní péče ctí a chrání život. Umírání a smrt považuje za normální proces, smrt však ani neurychluje, ani neoddaluje. Kulatými stoly bychom rádi přenesli dobrou praxi mezi jednotlivými kraji České republiky.

Neformální pečující

V projektu vnímáme nutnost podpořit ty, kteří se starají o své blízké v domácím prostředí. Péče je často náročná a přijde v mnoha rodinách prakticky ze dne na den. Většinou se týká jednoho z manželů, ale i těch, kteří se starají o své stárnoucí či nemocné rodiče, prarodiče. Neformální pečující často bývají lidé, kteří zároveň pečují o děti, jsou zaměstnaní, nebo opustili zaměstnání, aby mohli pečovat o někoho blízkého. Těmto rodinám říkáme tzv. sendvičové generace, kde se současně starají o své děti i o své rodiče. Ti budou v průběhu dalších let v rámci demografického stárnutí obyvatelstva, kdy prudce narůstá věková skupina 80+ a mladí odsouvají narození dětí do vyššího věku, přibývat. Rodinní (neformální) pečující vyplňují i významnou mezeru i v poskytování sociálních služeb a poskytují podporu svým zdravotně postiženým, starším příbuzným nebo svým dětem s chronickým onemocněním. Většina pečujících osob jsou ženy. Kromě toho v zaměstnání často nemají dostupnou flexibilní pracovní dobu. Mnoho rodinných pečujících čelí tedy i problému v kombinaci ekonomické aktivity a péče a muselo opustit svou práci, nebo snížit svůj úvazek. Vystává zde tedy mnoho témat k podpoře rodinných pečujících, nejen tyto otázky budou prodiskutovány na dalších kulatých stolech.

Zdravé stárnutí a výživa v seniorském věku

Zdravé stárnutí a výživa v seniorském věku jsou dalšími tématy kulatých stolů. Vývoj demografické situace nejen v České republice předpokládá rostoucí podíl starších lidí, kteří již budou ekonomicky neaktivní. Většina starších lidí je schopna o sebe se postarat, s rostoucím věkem přibývá ale fyzických i duševních omezení z důvodu fyziologie stárnutí. Zde se velmi odráží i přístup v péči o své zdraví. Právě podpora zdraví a zdravotní informace o zdravé výživě mají prokázaný efekt v každém věku. Například trénink paměti a další duševní aktivity dokáží zabránit nebo zpomalit rozvoji demence. Na druhé straně i strava má velmi zásadní vliv na zdravé stárnutí. Senioři by měli svou stravu přizpůsobit změnám, ke kterým přirozeně dochází v přisunu, vstřebávání a využití živin. Pocit žízně a chuti k jídlu se postupem věku snižuje a naopak pocit sytosti se dostavuje rychleji. S věkem ubývá i svalová hmota, narůstá podíl tuku a snižuje se množství vody. Pravidelnost a pestrost stravy ovlivňuje nejen fyzickou zdatnost ale i například psychické změny jako zapomnětlivost.

Bc. Michaela Vodrážková, odborná gestorka projektu

Novinky v projektu

Web www.seniorivkrajich.mpsv.cz

Se začátkem nového roku jsme spustili nový web projektu Senioři v krajích. Na našich internetových stránkách můžete sledovat kompletní výstupy naší činnosti, co chystáme, co se událo a mnohé další aktuality a zajímavosti. Obzvlášť věnujte při návštěvě našich stránek pozornost záložce **Soubory ke stažení**.

Zde jsou archivovaná **všechna čísla zpravodaje Senioři v krajích a časopisu Povzbuzení**, která jsme distribuovali v době nouzového stavu pro rozptýlení nejen seniorů, ale i jejich blízkých a pečujících. Ačkoli je časopis rozeslán od března 2020 do února 2021, naleznete v těchto vydáních nadčasové články a pracovní listy, které vám mohou být přínosem.

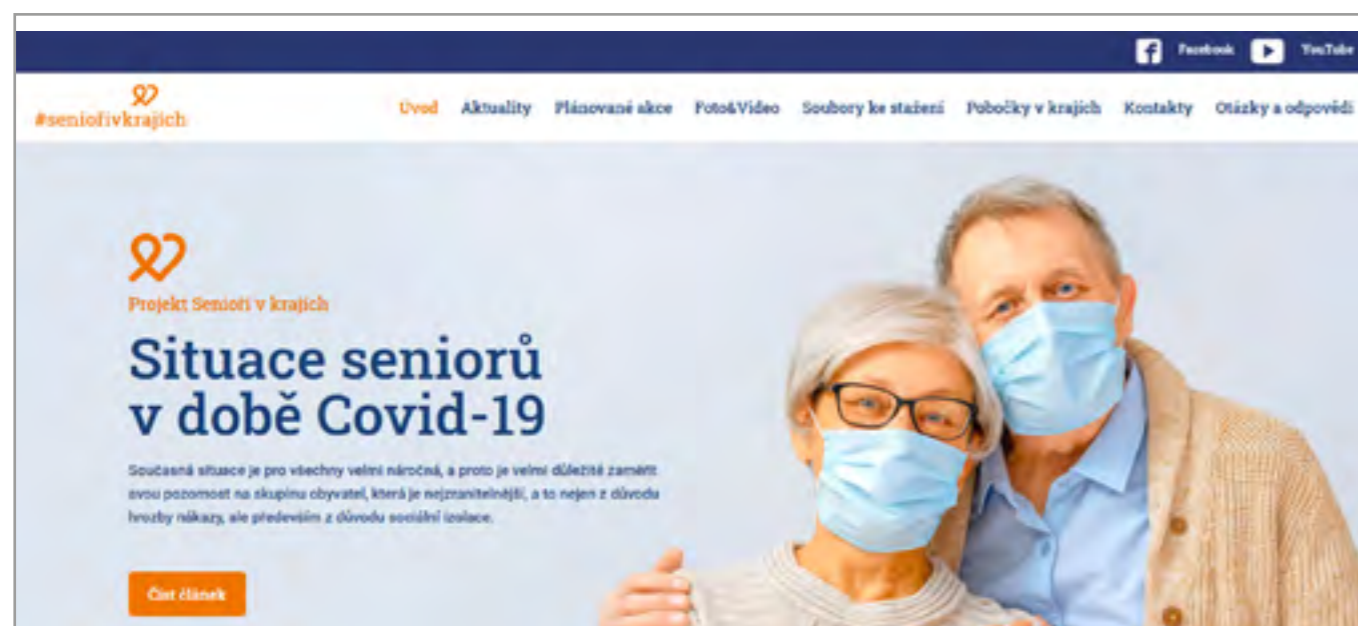
Na webových stránkách najdete **také aktuality, články, plánované akce, nejčastější otázky a odpovědi i mapu kontaktů** na krajské koordinátory. Dále se můžete potěšit fotografiemi z aktivit projektu po celé České republice. Věříme, že se vám stránky, za něž děkujeme firmě Zest Brand (<https://zestbrand.cz>), budou líbit.

YouTube & vzdělávací videospoty

V rámci projektu vznikly osvětové videospoty, které můžete volně šířit ve svém okolí. Budeme velmi rádi, když nám pomůžete dostat tato videa k co největšímu počtu občanů. A aby byla skutečně dostupná odkudkoli, založili jsme si na platformě YouTube svůj kanál **Senioři v krajích**. Můžete ho s námi začít sledovat a videa skrz něj šířit!

Tematicky jsme se ve videospotech zaměřili na několik žhavých oblastí: **Péče o seniora v rodině**, Seniorská obálka neboli **I.C.E. karta**, **Stárnutí ve zdraví**, **Kyberbezpečnost**, **Dobrovolnictví**, **Age management**, **Násilí na seniorech**, **Mezigenerační soužití**, **Veřejný prostor** a poslední video v duchu sloganu našeho projektu: **Stárnutí je výzva!**

YouTube doplňuje již naši dobře zavedenou sociální síť facebook **Senioři v krajích**, na níž sdílíme nejen projektové aktuality a zajímavosti.

Brožura Sborník dobré praxe

Projekt Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň pro vás v nejbližší době chystá ještě další skvělou novinku, takzvaný Sborník dobré praxe. Brožura bude k dispozici online na našem webu www.seniorivkrajich.mpsv.cz i v tištěné podobě. Nabídne souhrn těch nejlepších a nejužitečnějších aktivit a projektů v péči o seniory, a to nejen v regionech České republiky ale také v zahraničí. Knížka poslouží k inspiraci i všeobecnému přehledu a věříme, že bude skvělým průvodcem a pomocníkem vedoucím k dobré praxi. Těšte se na ni.

David Peltán, DiS., PR a fotograf projektu

Dotace MPSV – Obec přátelská seniorům 2021

Do 1. března 2021 mají obce a města možnost podat žádost do dotačního neinvestičního programu MPSV ČR. Dotace jsou cíleny na udržitelné aktivity a opatření obcí pro seniory, které podporují aktivní, smysluplný a důstojný život seniorů v jejich vlastním sociálním prostředí a rozvoj pečovatelských kompetencí u všech generací. Úspěšné obce se mohou následně pyšnit nejen titulem Obec přátelská seniorům, ale zároveň dostanou i finanční odměnu k podpoře realizace plánovaných aktivit. Obce soutěží v rámci pěti velikostních kategorií podle počtu obyvatel. Rozhodující je počet obyvatel s trvalým pobytem na území obce. V roce 2020 podalo žádost celkem 82 obcí, z nichž 19 bylo oceněno. Celkem jsme rozdali více než 15,5 milionů korun. To se vyplatí!

Bližší informace k dotačnímu titulu naleznete na:

<https://www.mpsv.cz/web/cz/obec-pratelaska-rodine-a-seniorum-2021>.

Kontakty

JMÉNO A PŘÍJMENÍ	POZICE	KANCELÁŘ	MOBIL	E-MAIL
Bc. Michaela Vodrážková	Odborná gestorka projektu	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	778 455 756	michaela.vodrazkova@mpsv.cz
Bc. Jiřina Rábíková Dzamková	Národní koordinátorka projektu	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	771 121 708	jirina.rabikova@mpsv.cz
Mgr. Andrej Dan Bárdoš	Krajský koordinátor Praha	Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	778 716 523	andrej.bardos@mpsv.cz
Bc. Alena Bártíková, DiS.	Krajská koordinátorka Jihočeský kraj	Žižkova 309/12, 370 01 České Budějovice	770 147 923	alena.bartikova@mpsv.cz
Bc. Miloslav Čermák	Krajský koordinátor Karlovarský kraj	Závodní 152, 360 06 Karlovy Vary	731 670 007	miloslav.cermak@mpsv.cz
Bc. Martina Doupovcová	Krajská koordinátorka Středočeský kraj	5.20A, Na Maninách 876/7 170 00 Praha 7	778 455 760	martina.doupovcova@mpsv.cz
Mgr. Jana Fröhlichová	Krajská koordinátorka Královéhradecký kraj	Gočárová třída 1620/30, 500 02 Hradec Králové	728 483 919	jana.frohlichova@mpsv.cz
Ing. Eliška Pífková	Kontaktní osoba pro Zlínský kraj	Zarámí 92, MANAG spol. s r.o. 760 01 Zlín	727 868 405	eliska.pifkova@mpsv.cz
Mgr. Irena Kadlčíková	Krajská koordinátorka Plzeňský kraj	Kollárova 942/4 301 00 Plzeň	776 292 573	irena.kadlcikova@mpsv.cz
Ing. Pavla Kasášová	Krajská koordinátorka Moravskoslezský kraj	U Tiskárny 578/1 702 00 Ostrava	778 455 759	pavla.kasasova@mpsv.cz
RNDr. Marie Kružíková	Krajská koordinátorka Kraj Vysočina	Žižkova 1872/89 586 01 Jihlava	770 116 500	marie.kruzikova@mpsv.cz
Mgr. Michaela Müllerová	Krajská koordinátorka Pardubický kraj	Masarykovo nám. 1484 530 02 Pardubice	778 716 719	michaela.mullerova1@mpsv.cz
Mgr. Pavla Řečtáčková	Krajská koordinátorka Liberecký kraj	Felberova 604, 460 01 Liberec - Kristiánov	777 137 839	pavla.rechtackova@mpsv.cz
Ing. Lenka Tomanová	Krajská koordinátorka Ústecký kraj	Bělehradská 1338/15 400 01 Ústí n. Labem	734 616 901	lenka.tomanova@mpsv.cz
Ing. Václav Zatloukal	Krajský koordinátor Olomoucký kraj	AB centrum, tř. Kosmonautů 989/8 779 00 Olomouc	778 716 720	vaclav.zatloukal@mpsv.cz
Dana Žižkovská	Krajská koordinátorka Jihomoravský kraj	Terezy Novákové 1947/62a 621 00 Brno	770 116 565	dana.zizkovska@mpsv.cz

www.mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí | Na Poříčním právu 1/376 | 128 01 Praha 2

<https://seniorivkrajich.mpsv.cz>

www.facebook.com/seniorivkrajich

www.youtube.com/channel/UCJtArtCw_4lpncFwtPX0HFQ

**Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
reg. č. (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207).**

**Tento projekt je financován z Operačního programu
Zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.**

PROJEKT IMPLEMENTACE POLITIKY STÁRNUTÍ NA KRAJSKOU ÚROVEŇ, MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ.

Projekt na podporu a rozšíření politiky přípravy na stárnutí napříč ČR, 2017–2020

Cílem projektu je začlenit agendu přípravy na stárnutí do stávajících strategických a rozvojových dokumentů krajů a zároveň napomáhat plnění

Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

#seniořivkrajich